

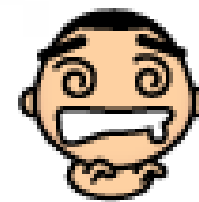
การจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ & หลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ.2551

สุภัคญาณี สุขสำราญ
ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเพชรบุรี

การจัดการศึกษาของเราทุกวันนี้
เรารู้ว่าต้องทำ **อะไร** เพื่อให้มีคุณภาพ?
แต่ยังขาดว่าจะต้องทำ **อย่างไร**
เพื่อให้ได้มาตรฐาน?

พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

“ให้ครูรักเด็กและเด็กรักครู

ให้ครูสอนเด็กให้มีน้ำใจต่อเพื่อน

ไม่ให้แข่งขันกันแต่ให้แข่งกับตัวเอง

ให้เด็กที่เรียนเก่งกว่าช่วยเหลือเพื่อนที่เรียนช้ากว่า

ให้ครูจัดกิจกรรมให้นักเรียนทำร่วมกัน

เพื่อให้เห็นคุณค่าของความสามัคคี”

.....เย็นศิระเพราะพระบริบาล.....

พระบรมราโชบาย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร
เกี่ยวกับการศึกษา

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนใน 2 ด้าน

- 1) ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ถูกต้อง
- 2) การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานชีวิตหรืออุปนิสัยที่มั่นคง
เข้มแข็ง อาทิ การสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม
(Character Education)

วันสหกรณ์นักเรียน

๗ มิถุนายน

- โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง ในหลวงทรงส่งเสริมวิธีการสหกรณ์ ในการพัฒนาประเทศตั้งแต่ก่อนปี พ.ศ. 2503
- สมเด็จพระเทพรัตนฯ ราชสุภา ทรงตามรอยพระยุคลบาท โดยทรงรับสั่งให้สอนสหกรณ์ในโรงเรียน ตั้งแต่ 7 มิถุนายน 2534

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

7 มิถุนายน 2534

ความเป็นมา

โรงเรียนจัดการ
เรียนรู้การสหกรณ์
รางวัลพระราชทาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์

พัฒนา

คู่มือ

คู่มือการจัดการเรียนรู้การ
สหกรณ์ในสถานศึกษา

อบรมครู ทชด.

อบรมครู รร.พระปริยัติธรรม

อบรมครู สพฐ.

การสหกรณ์

สหกรณ์
นักเรียน

การสหกรณ์

สหกรณ์นักเรียน

การสหกรณ์

สหกรณ์
นักเรียน

- ออม
- ร้าน
- ผลิต
- สวัสดิการ

- ออม
- ร้าน
- ผลิต
- สวัสดิการ

วันสหกรณ์นักเรียน

โรงเรียนต้นแบบการสหกรณ์

ศึกษาดูงาน

- ประกวดการบันทึกการประชุม
- ประกวดการจัดทำบัญชี
- บันทึกทำความดีเพื่อพ่อ

ประชาชน

สหกรณ์ผู้ใหญ่

สหกรณ์นักเรียน

- นิทรรศการ
- ผู้ร่วมงาน

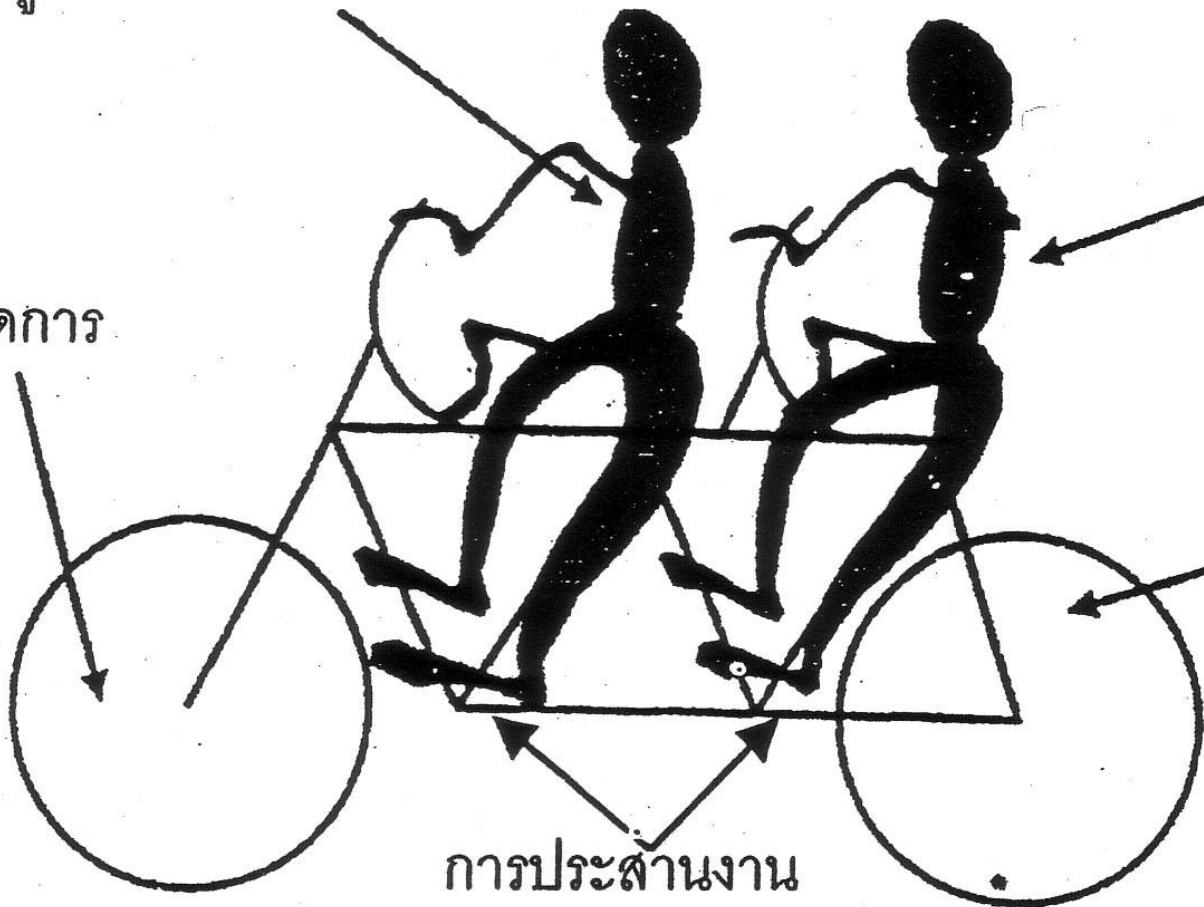
- ผลิตภัณฑ์
- นิทรรศการ

- นิทรรศการผลงาน
- ผลิตภัณฑ์
- ประกวดบุคลากร/กิจการ
- ประกวด - การบันทึกการประชุม
- การจัดทำบัญชี
- เกม / กิจกรรม

Curriculum Bike

ผู้อำนวยการโรงเรียน

การจัดการ

ครู

สารสนเทศ
เพื่อการพัฒนา
หลักสูตร

การประสานงาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ. 2551

• กรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

• แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560–2564

• แผนการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2560–2579

• Thailand 4.0

• การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
สังคม และเทคโนโลยี

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560

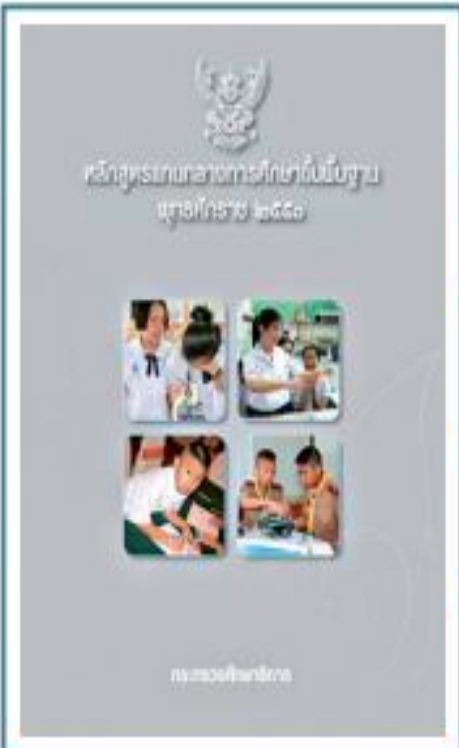
(เอกสารนี้เป็นเอกสารประกอบซึ่งสงวนลิขสิทธิ์ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ (ฉบับ: จำนวนหน้าเอกสารไม่ระบุราคา)

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

กระทรวงศึกษาธิการ

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติ ให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาคือ การประกอบอาชีพ และการศึกษาดลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดหมาย

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๑. ภาษาไทย	๕. สุขศึกษาและพลศึกษา
๒. คณิตศาสตร์	๖. ศิลปะ
๓. วิทยาศาสตร์	๗. การงานอาชีพ และเทคโนโลยี
๔. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๘. ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑. กิจกรรมแนะแนว
๒. กิจกรรมนักเรียน
๓. กิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์

คุณภาพผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ซึ่งจะเริ่มใช้ปีการศึกษา 2561

หลักสูตรเปรียบเสมือนเข็มทิศที่ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตาม จุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้หลักสูตรช่วยพัฒนาบุคคลต่างๆ ให้เป็น คนที่มีความรู้ความสามารถและพัฒนาการในทุกๆด้าน นอกจากนี้หลักสูตรยังช่วยทำให้บุคคล ต่างๆ สามารถกำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตามความสามารถ ความถนัดและความ สนใจของตนเอง เพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ ตลอดจนช่วย พัฒนาประเทศชาติไป สู่ความเจริญในทุกๆ ด้าน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้ เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบ อาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคน สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สพฐ. 30/2561
ลงวันที่ 5 มกราคม 2561

เรื่อง ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

เพื่อเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

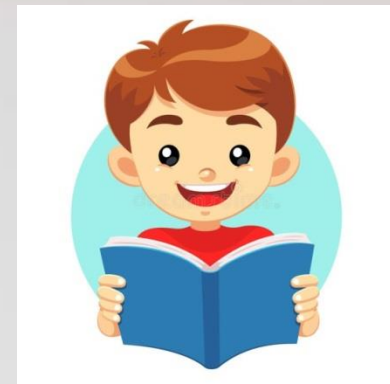
ส่วนสาระภูมิศาสตร์ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง
ยังคงใช้ตามคำสั่งที่ สพฐ. 1239/2560 ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2560

ประกาศ สพฐ.
ลงวันที่ 8 มกราคม 2561

เรื่อง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

เพื่อการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา
ให้สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการ
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ปรับปรุงอะไร

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสารະกฏิศาสตร์
ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรสถานศึกษา

```
graph TD; A[หลักสูตรสถานศึกษา] --> B[ระดับโรงเรียน]; A --> C[ระดับชั้นเรียน];
```

ระดับโรงเรียน

ระดับชั้นเรียน

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียน

รายวิชาพื้นฐาน: มาตรฐานการเรียนรู้ /
ตัวชี้วัด
รายวิชาเพิ่มเติม: ผลการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

ชั้น ป. 1 – ม. 3 ตัวชี้วัดชั้นปี
ชั้น ม. 4 – 6 ตัวชี้วัดช่วงชั้น

การเรียนการสอน

วิชาพื้นฐาน พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุ
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด หรือสูง
กว่าได้

การจัดรายวิชา

ประถม : 1 กลุ่มสาระ จัด 1 รายวิชา
ม.ต้น : 1 กลุ่มสาระ จัด 1 รายวิชาหรือมากกว่า
ม.ปลาย : 1 กลุ่มสาระ จัด 1 รายวิชาหรือมากกว่า
: เรียนภาคเรียนปี ไต ขึ้นกับการพิจารณาของสถานศึกษา

โครงสร้างเวลาเรียน

Compulsory Part	(180 hours)
Elective Part	(50 hours)
Investigative Study	(20 hours)

เวลาเรียนพื้นฐาน ยึดหยุ่นใน 8 กลุ่มสาระ เวลาเรียน ประถมศึกษา 840 ชม./ ปี
ม.ต้น 880 ชม./ ปี ม.ปลาย รวม 3 ปี 1,640 ชม.

เวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมงต่อปี
เวลาเรียนเพิ่มเติม สถานศึกษากำหนด
เวลาเรียนรวม สถานศึกษากำหนด

*** ต้องคำนึงถึง
เกณฑ์การจบ***

3. แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรฯ

เพื่อดำเนินการปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- หลักสูตรสถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561)

โรงเรียน.....

- ระเบียบการวัดและประเมินผลของโรงเรียน.....

(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2561) ตรวจสอบให้สอดคล้องกับ
หลักสูตรฯ ที่ปรับปรุงใหม่ด้วย

3.1 การจัดรายวิชา

- ประถม : 1 กลุ่มสาระฯ จัด 1 รายวิชา

- ม.ต้น : 1 กลุ่มสาระฯ จัด 1 รายวิชา

หรือมากกว่า

- ม.ปลาย : 1 กลุ่มสาระฯ จัด 1 รายวิชา

หรือมากกว่า

(เรียนภาคเรียนปีใดก็ได้ขึ้นกับ รร.)

3.2 โครงสร้างเวลาเรียน

- เวลาเรียนพื้นฐาน (ประถม 840 ชม./ปี, ม.ต้น 880 ชม./ปี , ม.ปลาย รวม 3 ปี 1,640 ชม./ปี)
- เวลากิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 120 ชั่วโมง/ปี
- เวลาเรียนเพิ่มเติม สถานศึกษากำหนด
- เวลาเรียนรวม เป็นไปตามเกณฑ์การจบแต่ละชั้น (ประถม ไม่น้อยกว่า 1,000 ชม./ปี, ม.ต้น ไม่น้อยกว่า 1,200 ชม./ปี , ม.ปลาย รวม 3 ปี ไม่น้อยกว่า 3,600 ชม./ปี)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
• กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	} จัดสรรเวลา ตามความ เหมาะสม	} จัดสรรเวลา ตามความ เหมาะสม	} จัดสรรเวลา ตามความ เหมาะสม			
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์						
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
- ประวัติศาสตร์				๔๐ ชั่วโมงต่อปี	๔๐ ชั่วโมงต่อปี	๘๐ ชั่วโมงต่อ ๓ ปี
- ๔ สาระ						
สุขศึกษาและพลศึกษา						
ศิลปะ						
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี						
ภาษาต่างประเทศ						
รวมเวลาเรียนพื้นฐาน	๘๔๐ ชั่วโมง/ปี	๘๘๐ ชั่วโมง/ปี	รวม ๓ ปี ๑,๖๔๐ ชั่วโมง			
• กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี	๑๒๐ ชั่วโมงต่อปี	รวม ๓ ปี ๓๖๐ ชั่วโมง			
• รายวิชา/กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดเพิ่มเติมตามความพร้อมและจุดเน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้	สถานศึกษากำหนด	สถานศึกษากำหนด	สถานศึกษากำหนด			

หมายเหตุ ๑. ชั้น ป. ๑ – ๓ อาจจัดเวลาเรียนเพิ่มเติมให้เป็นเวลาสำหรับสาระการเรียนรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคณิตศาสตร์

ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา

รายวิชา..... กลุ่มสาระ.....

ชั้น..... ภาคเรียนที่..... จำนวน.....หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	มาตรฐาน/ ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชม.)	คะแนน
รวมทั้งสิ้น					

โครงสร้างรายวิชา.....

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	หน่วยการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
(เป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนสำหรับหน่วยนั้นๆ)	(ความรู้ ความคิด ความเข้าใจที่ลึกซึ้งหรือความรู้ที่เป็นแก่น เป็นหลักการของเรื่องใดเรื่องหนึ่ง)	(จะต้องสะท้อนให้เห็น สาระสำคัญของหน่วยการเรียนรู้)	(เหมาะสม และ เพียงพอ กับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้)	(ทำให้เห็นทิศทางการจัดเวลา การจัดกิจกรรม การเรียนรู้และ การประเมินผล

Cooperative Learning

**Education For
The Future We Want**

ดร.เบญจลักษณ์ น้ำฟ้า

รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน - 11 มิถุนายน 2556 - โรงแรมรามาร์คาร์เดน กรุงเทพฯ

**คุณลักษณะ
อันพึงประสงค์
8 ประการ**

**รักชาติ
ศาสนา กษัตริย์**

**อยู่อย่าง
พอเพียง**

**มุ่งมั่น
ในการทำงาน**

**รัก
ความเป็นไทย**

มีจิตสาธารณะ

ใฝ่เรียนรู้

มีวินัย

ซื่อสัตย์สุจริต

สมรรถนะสำคัญ 5 ประการ

ตามหลักสูตรแกนกลางฯ พ.ศ. 2551

ความสามารถ
ในการสื่อสาร

ความสามารถ
ในการคิด

ความสามารถ
ในการ
แก้ปัญหา

ความสามารถ
ในการใช้
ทักษะชีวิต

ความสามารถ
ในการใช้
เทคโนโลยี

ฝึกนิสัยเด็กให้มีการทำงานร่วมกันเพื่อส่วนรวม

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมความรู้ และทักษะด้านสหกรณ์ และสร้างลักษณะนิสัยที่สอดคล้องกับ
อุดมการณ์สหกรณ์ให้แก่เด็กนักเรียน

กิจกรรมสำคัญ

๑. จัดการเรียนรู้การสอนวิชาสหกรณ์

๒. จัดให้มีกิจกรรมสหกรณ์ภาคปฏิบัติ เช่น กิจกรรมร้านค้า กิจกรรมออมทรัพย์
และกิจกรรมการเกษตร เพื่อเป็นการฝึกทักษะของนักเรียนในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์
ตามความพร้อมของแต่ละโรงเรียน

๓. จัดให้มีการศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสหกรณ์ตัวอย่าง

๑. เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างสมดุล ในด้านพุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา และพลศึกษา ด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ มีความรักและหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติ ภาคภูมิใจในความเป็นไทย และมีส่วนร่วม ในการพัฒนาชุมชนและประเทศชาติได้

๒. เพื่อขยายการพัฒนาจากโรงเรียนสู่ชุมชน ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและพึ่งตนเอง ได้ ครอบครัวและชุมชนเกิดการพัฒนา ช่วยเหลือสนับสนุนการพัฒนาเด็กและเยาวชนและ โรงเรียนไปพร้อม ๆ กัน

๓. เพื่อผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาเป็นศูนย์บริการความรู้ สามารถถ่ายทอด ความรู้และเทคโนโลยีการพัฒนาให้กับผู้ประกอบการ ชุมชน และสถานศึกษาหรือองค์กรอื่น ๆ ทั้งจากภายในประเทศและจากต่างประเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละ ที่ สร้างความร่วมมือและเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างประเทศ

สหกรณ์

คือ... อะไรหว่า?

คู่มือ

การจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ในสถานศึกษา

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตามหลักสูตรแกนกลาง'๕๑

เพลงสหกรณ์ร่วมใจ

โดย ดร.วัฒนา มัคคสมัย

สหกรณ์ คือ การทำงานร่วมกัน
เกิดปัญหาทันที เราช่วยกันแก้ไข
ร่วมวางแผน ร่วมคิด ร่วมดิ้นรนร่วมแรงร่วมใจ
แก้ปัญหาได้ เพราะเราใช้สหกรณ์
ปัญหาแก้ไขได้ หากเราใช้ สหกรณ์

วันสหกรณ์นักเรียน

ครั้งแรกในประเทศไทย

วันที่ 7 มิถุนายน 2552

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการสหกรณ์ที่ 16
ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี
โทร. 032 - 471572,75 โทรสาร. 032 - 471575
E-mail : cpd_ccttd16@cpd.go.th
Website : <http://webhost.cpd.go.th/ewt/csb8>

เพลงสหกรณ์ร่วมใจ

โดย ดร.วัฒนา มัคคสมัน

สหกรณ์ คือ การทำงานร่วมกัน
เกิดปัญหาขึ้น เราช่วยกันแก้ไข
ร่วมกาช ร่วมจิต ร่วมคิดร่วมแวงร่วมใจ
แก้ปัญหาก็ได้ เพราะเราใช้สหกรณ์
ปัญหาแก้ไขได้ จากเราใช้ สหกรณ์

คู่มือ

ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ สู่คุณภาพชีวิตที่ดี
ด้วยวิถีสหกรณ์นักเรียน

๗
มิถุนายน
วันสหกรณ์นักเรียน

Hand - Head - Heart - Health

องค์ประกอบของคู่มือ

การจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ในสถานศึกษา

๑. บทนำ

๒. หลักสูตรการสหกรณ์ในสถานศึกษา

๓. การจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ในสถานศึกษา

๔. ตัวอย่างโครงสร้างรายวิชา/หน่วย/แผน

๕. สารการเรียนรู้

๖. กิจกรรมและสื่อการเรียนรู้

๗. เครื่องมือวัดและประเมินผล

บทสรุป

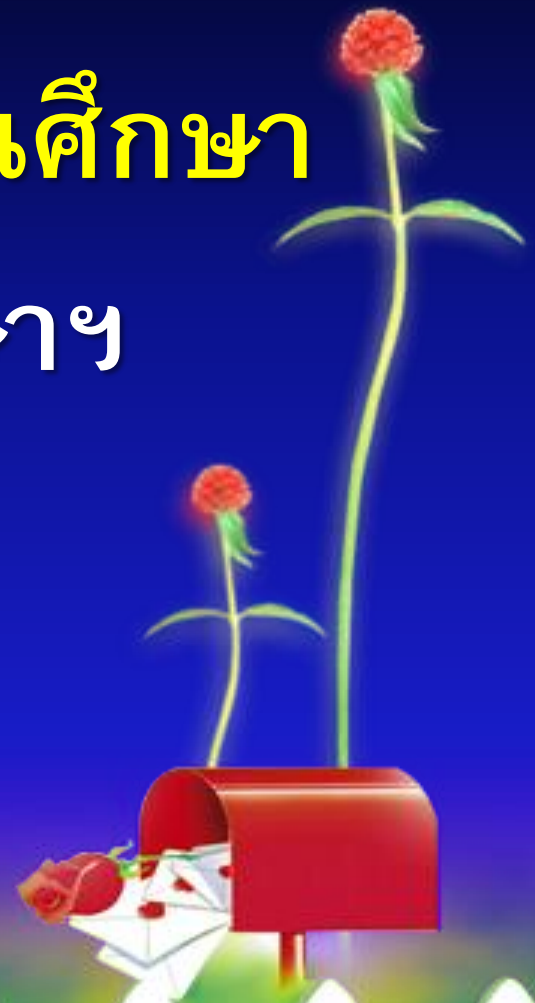
1. **สอนอะไร?** สำคัญน้อยกว่า **สอนอย่างไร?**
2. สอนโดยบรรยายไม่สามารถ**พัฒนาเจตคติ**
คุณลักษณะ หรือพฤติกรรมที่พึงปรารถนาได้
3. ทุกเหตุการณ์ ทุกสถานการณ์ เป็นบทเรียน ที่น่าสนใจ
กว่าแบบเรียนหรือตำรา ควรนำมาวิเคราะห์ วิพากษ์
วิจารณ์ สรุป
4. **คุณธรรม จริยธรรม** และพฤติกรรมที่พึงประสงค์มิใช่
สร้างได้ใน 1 วัน

ง่ายและงาตามวิถีตน

ด้านความรู้	ด้านทักษะ	ด้านอุดมการณ์สหกรณ์
<p>๑) อุดมการณ์ สหกรณ์</p> <p>๒) วิธีการสหกรณ์</p> <p>๓) ระบบ ประชาธิปไตย</p> <p>๔) การทำธุรกิจ สหกรณ์ เช่น ร้านค้า ออมทรัพย์</p> <p>๕) ระบบบัญชี</p>	<p>๑) การประชุม</p> <p>๒) การบันทึกการ ประชุม</p> <p>๓) การวางแผนธุรกิจ เบื้องต้น</p> <p>๔) การทำบัญชีรับจ่าย</p>	<p>๑) ลักษณะนิสัยของการพึ่งตนเอง</p> <p>๑.๑) ชยัน อดทน มีวินัย รับผิดชอบ</p> <p>๑.๒) ประหยัด ใช้ทรัพยากรคุ้มค่า</p> <p>๑.๓) พัฒนาค้น คว้าหาความรู้</p> <p>๑.๔) หลีกพ้นอบายมุข ไม่คบคนชั่ว</p> <p>๒) ลักษณะนิสัยของการช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน</p> <p>๒.๑) ซื่อสัตย์ สุจริต ตรงเวลา</p> <p>๒.๒) สามัคคี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้</p> <p>๒.๓) มีเมตตา เสียสละ</p> <p>๒.๔) มีเหตุผล เคารพกติกา ยึดหลัก ประชาธิปไตย</p>

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ

การจัดเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	120	120	120	120	120	120
- ประวัติศาสตร์	40	40	40	40	40	40
- ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม	80	80	80	80	80	80
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม						
- ภูมิศาสตร์						
- เศรษฐศาสตร์						

การจัดเวลาเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ / กิจกรรม	เวลาเรียน			
	ระดับมัธยมศึกษา			
	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4 - ม.6
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	160 (4 นก.)	320 (8 นก.)
- ประวัติศาสตร์	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	40 (1 นก.)	80 (2 นก.)
- ศาสนา ศิลปกรรม จริยธรรม	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	120 (3 นก.)	240 (6 นก.)
- หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม				
- ภูมิศาสตร์				
- เศรษฐศาสตร์				

ตัวชี้วัด

ในกลุ่มสาระสังคมศึกษาฯ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ ๑ ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนิน

ชีวิตในสังคม

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

(มาตรฐาน ส.๓.๑ หน้า ๗๔ – ๙๐)

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

ตารางที่ 3 : เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 : เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ระดับชั้น	ตัวชี้วัด I	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.1	1. ระบุสินค้าและบริการที่มีอยู่ในชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สินค้าและบริการที่มีอยู่ในชุมชน ◆ ลักษณะและประเภทสินค้าและบริการที่มีอยู่ในชุมชน
	2. บอกเหตุผลในการเลือกซื้อและใช้สินค้าในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การเลือกซื้อและใช้สินค้าในชีวิตประจำวัน ◆ หลักการและเหตุผลการเลือกซื้อสินค้าและการใช้สินค้าในชีวิตประจำวัน
	3. อธิบายการใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวันไม่เกินตัวและมีการออม	<ul style="list-style-type: none"> ◆ การใช้จ่ายเงินในชีวิตประจำวัน ◆ หลักการใช้จ่ายและการออม
	4. บอกวิธีการประหยัดทรัพยากรในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> ◆ วิธีการประหยัดทรัพยากร เช่น น้ำ ไฟฟ้า กระดาษ ในชีวิตประจำวัน ◆ ความสำคัญและวิธีการใช้ทรัพยากรในชีวิตประจำวัน
ป.2	1. ระบุสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่นำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการ	<ul style="list-style-type: none"> ◆ สิ่งแวดล้อมในชุมชนที่นำมาใช้ผลิตสินค้าและบริการ เช่น ดิน จาก สถานที่ท่องเที่ยว ◆ ประโยชน์และผลผลิตของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อเศรษฐกิจของชุมชน
	2. บอกที่มาของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว	<ul style="list-style-type: none"> ◆ ที่มาของรายได้ของตนเองและครอบครัว ◆ วิธีการแสวงหารายได้ที่เหมาะสม ◆ รายจ่ายของตนเองและครอบครัว
	3. บันทึกรายรับรายจ่าย การออมของตนเอง	<ul style="list-style-type: none"> ◆ รายรับรายจ่ายของตนเอง ◆ การวางแผนใช้จ่ายเงินและการออมของตนเอง

ตัวชี้วัดชั้นปี ชั้น ป.๕

๑. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการ
๒. ประยุกต์ใช้แนวคิดของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในครอบครัวโรงเรียนและชุมชน
๓. อธิบายหลักการสำคัญและประโยชน์ของสหกรณ์

ตัวชี้วัดชั้นปี ชั้น ม.๓

๑. อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ
๒. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนา
ท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง

๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิด
เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

สรุป

การสหกรณ์เป็นตัวชี้วัดที่ถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรกลุ่มสาระฯ กำหนดให้ผู้เรียนทุกคน ต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ โดยกำหนดตัวชี้วัดชั้นปีและตัวชี้วัดช่วงชั้น ดังนี้

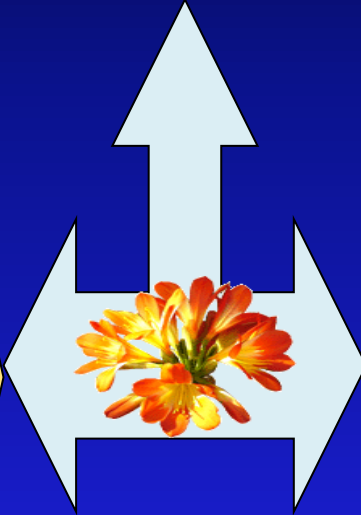
ส.๓.๑ ป.๕/๓ อธิบาย**หลักการสำคัญ**และ**ประโยชน์**ของ**สหกรณ์**

ส.๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับ**ระบบสหกรณ์**

ส.๓.๑ ม.๔-๖/๓ ตระหนักถึง**ความสำคัญ**ของ**ระบบสหกรณ์**ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ

การจัดการเรียนรู้ การสหกรณ์ในสถานศึกษา

1.การจัดการ
เรียนรู้การ
สหกรณ์

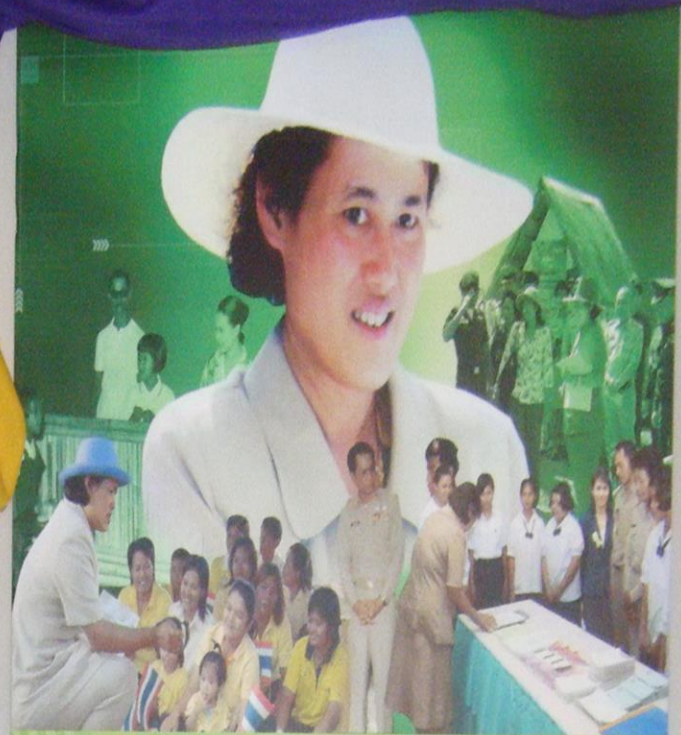

2.กิจกรรม
สหกรณ์นักเรียน
ในสถานศึกษา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการสหกรณ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงส่งเสริมการรวมกลุ่มทำงานของประชาชนตั้งแต่นั้นปี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

กับการสหกรณ์

การให้ความสำคัญเรื่องการสอนสหกรณ์และการสร้างกิจกรรม
สหกรณ์ที่มีสามารถเป็นแหล่งพัฒนาความรู้ ทักษะ สมรรถนะสำคัญ
และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางฯ ๒๕๕๑

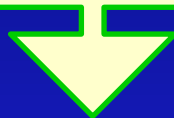
แนวทาง...

การจัดการเรียนรู้เรื่องการสหกรณ์
ในสถานศึกษา

โครงสร้างหลักสูตรของสถานศึกษา

- รายวิชาพื้นฐาน / รายวิชาเพิ่มเติม
 - รหัสวิชา / ชื่อรายวิชา
 - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - เวลาเรียน / หน่วยกิต

- โครงสร้างเวลาเรียนหลักสูตรแกนกลางฯ
- สาระ / มาตรฐาน ตัวชี้วัดชั้นปี / ช่วงชั้น
 - ชื่อรายวิชา / การกำหนดรายวิชา
 - การจัดทำรายวิชา / รหัสวิชา

จัดทำเป็นรายวิชา

- รายวิชาพื้นฐาน
- รายวิชาเพิ่มเติม

จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาพื้นฐาน

การจัดทำรายวิชาพื้นฐาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

สาระการเรียนรู้แกนกลาง+ท้องถิ่น

รายวิชา / คำอธิบายรายวิชา

โครงสร้างรายวิชา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้

การจัดรายวิชาพื้นฐานของสถานศึกษา

➤ ระดับประถมศึกษา

จำนวนรายวิชาพื้นฐานที่เปิดสอนของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละปี กำหนดได้ตามความเหมาะสมตามกรอบโครงสร้างเวลาที่กำหนด

การจัดรายวิชาพื้นฐานของสถานศึกษา

➤ ระดับมัธยมศึกษา

จำนวนรายวิชาพื้นฐานที่เปิดสอนของแต่ละ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละภาค ใช้ระบบหน่วยกิต
(1 หน่วยกิต = 40 ชั่วโมง) โดยกำหนดให้ 1 ราย
วิชา มีค่าน้ำหนัก 0.5 หน่วยกิต

โปรดฟังซ้ำอีกครั้ง.....

“ในรายวิชาพื้นฐานต้องมีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่นำมาจากหลักสูตร
แกนกลาง”

จัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม 1 รายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้...../รายวิชา.....

กำหนดผลการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้

รายวิชา / คำอธิบายรายวิชา

โครงสร้างรายวิชา

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้

2.รายวิชาเพิ่มเติม : เป็นรายวิชาที่พัฒนาผู้เรียน
นอกเหนือจากมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่กำหนดใน
หลักสูตรแกนกลาง

สถานศึกษาสามารถเปิดสอนรายวิชาเพิ่มเติมเพื่อให้
สอดคล้องกับจุดเน้น ความต้องการและความถนัดของ
ผู้เรียน หรือความต้องการของท้องถิ่นโดยกำหนด “ผล
การเรียนรู้” เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียน

การจัดรายวิชาเพิ่มเติมของสถานศึกษา

- ▶ ตามความพร้อม จุดเน้นและเกณฑ์การจบหลักสูตรของโรงเรียน
- ▶ ต้องอยู่ภายใต้โครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนด
- ▶ ชื่อรายวิชาเพิ่มเติมสามารถตั้งได้ตามความเหมาะสม

➤ สำหรับในระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3
เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางฯ 2551 มุ่งเน้นการ
พัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน
การเขียน การคิดคำนวณ ดังนั้น รายวิชา
เพิ่มเติมที่เปิดสอนจึงควรมุ่งพัฒนาทักษะ
ดังกล่าว

โปรดฟังซ้ำอีกครั้ง.....

“ ในรายวิชาเพิ่มเติมต้องมี ผลการเรียนรู้ ที่โรงเรียนกำหนดขึ้นเอง ”

จัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น (120 ชม./ปี)

1) กิจกรรมแนะแนว

2) กิจกรรมนักเรียน

2.1 ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์

2.2 ชุมนวม ชมรม

ผู้เรียนต้องเข้าร่วมและได้รับการประเมินกิจกรรมทั้ง 2.1 และ 2.2

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

จัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (360ชม./3 ปี)

1) กิจกรรมแนะแนว

2) กิจกรรมนักเรียน

2.1 ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์

2.2 ชุมนุม ชมรม

ผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรม 2.1 หรือ 2.2 ใดๆอย่างหนึ่งได้ตามความเหมาะสม

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ตัวอย่าง...การวางแผนจัดการเรียนรู้เรื่องการสหกรณ์

- ➔ รูปแบบที่ 1 จัดการเรียนรู้เฉพาะเรื่องการสหกรณ์ 1 วัน
(ใช้ 12 - 17 แผนการเรียนรู้ปรับให้เหลือ 6 - 7 ชม.)
- ➔ รูปแบบที่ 2 สอนตามระดับชั้นหรือจัดเป็นรายวิชาเพิ่มเติม
(ป.5 = 17 แผน ม.3 = 17 แผน)
- ➔ รูปแบบที่ 3 จัดอบรม 2 - 3 วัน รวมชั้น ป.5 , ม.3
(โดยเชิญครูสหกรณ์จากสหกรณ์จังหวัด/ภูมิปัญญาท้องถิ่น)
- ➔ รูปแบบที่ 4 อบรม 2 - 3 วัน แยกชั้น ป.5 ม.3
(เหมาะสำหรับ ร.ร.ที่มีนักเรียนมากในแต่ละชั้น)
(หรือในลักษณะจัดเป็นค่ายเรียนรู้สหกรณ์)

จัดในรูปแบบการบูรณาการ/รวมชั้น/ศูนย์การเรียนรู้

- ➔รูปแบบที่ 1 จัดหน่วยบูรณาการเรียนรู้รวมชั้น ป.1 – ป.6 วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ในเวลา 15.00 – 16.00 น. ตลอด 1 ปี การศึกษา รวม 40 ชั่วโมง (ใช้ 12 - 17 แผนการจัดเรียนรู้ปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม คงอุดมการณ์ หลักการ วิธีการ)
- ➔รูปแบบที่ 2 จัดการเรียนรู้รวมชั้น ป.5 – ป.6 วันจันทร์ ถึงวันศุกร์ ในเวลา 15.00 – 16.00 น. ตลอด 1 ภาคเรียน รวม 20 ชั่วโมง (ใช้แผนการจัดเรียนรู้ปรับเป็นฐานการเรียนรู้เรื่องการสหกรณ์และจัดแบบหมุนเวียน)

การจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน

ศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน

แนวทางการจัดกิจกรรม

เรื่องราวของ
ท้องถิ่น

โครงการ/
โครงการ

♦กิจกรรมค่าย
♦กิจกรรมทัศนศึกษา

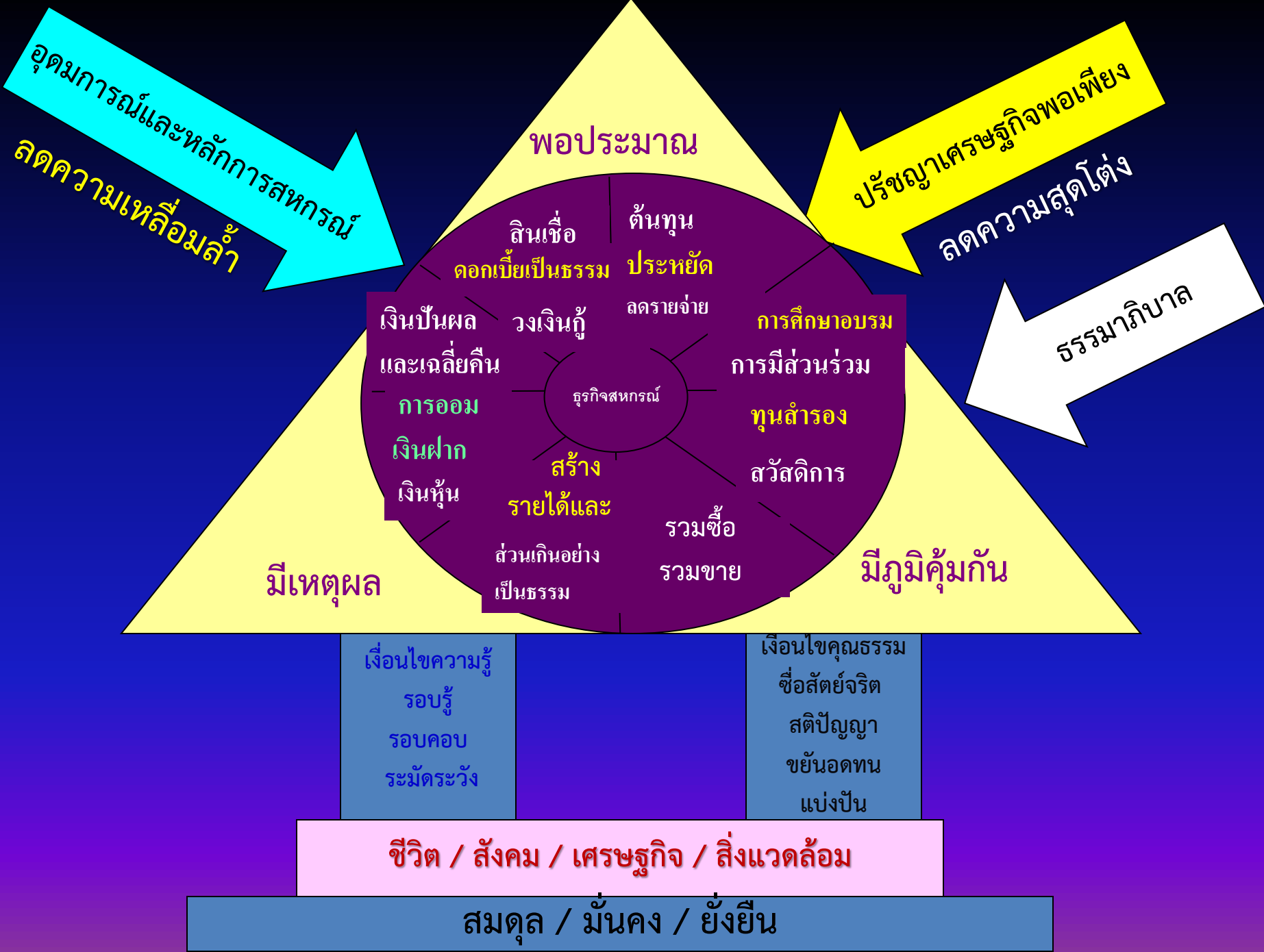
การสหกรณ์ สามารถจัดการเรียนรู้....

- เป็นสาระการเรียนรู้สอดแทรก
- เป็นรายวิชา
- เป็นหน่วยบูรณาการ
- เป็นชุมนุม ชมรม สำหรับนักเรียนที่สนใจ
- เป็นศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน
- จัดเข้าค่ายสหกรณ์นักเรียน

ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์, นโยบาย, จุดเน้น, การให้ความสำคัญของผู้บริหาร, และบริบทของโรงเรียน

การจัดการเรียนรู้การสหกรณ์ในสถานศึกษา
& หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

โพธิญาณ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ลดความสุดโต่ง

อุดมการณ์และหลักการสหกรณ์
ลดความเหลื่อมล้ำ

ธรรมาภิบาล

ธุรกิจสหกรณ์

สิ้นเชื่อ ต้นทุน
 ดอกเบี้ยเป็นธรรม ประหยัด
 เงินปันผล วงเงินกู้ ลดรายจ่าย การศึกษาอบรม
 และเฉลี่ยคืน การมีส่วนร่วม
 การออม เงินฝาก เงินหุ้น สร้าง รายได้และ รวมซื้อ
 ส่วนเกินอย่าง เป็นธรรม รวมขาย

มีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกัน

เงื่อนไขความรู้
รอบรู้
รอบคอบ
ระมัดระวัง

เงื่อนไขคุณธรรม
ซื่อสัตย์ จริต
สติปัญญา
ขยันอดทน
แบ่งปัน

ชีวิต / สังคม / เศรษฐกิจ / สิ่งแวดล้อม

สมดุล / มั่นคง / ยั่งยืน

ต่างสาย

ບລູກໄມ້ໃຫຍ່
ໃຫ້ຄົນຮຸ່ນຕໍ່ໄປ
ໄດ້ໃຊ້

ໄມ້ຂອງເຮົາ!

